

# Hemläxors nytta inte självklar

**Läxor har generellt låg effekt på elevers lärande. Lägst effekt har läxor på unga elevers lärande och högst på redan högpresterande gymnasieelevers lärande. Rätt utformade och med formativ återkoppling kan läxor stödja elevers lärande. Men att ge läxor utan att läraren aktivt diskuterar innehållet i elevernas svar är inte en effektiv undervisningsstrategi.**

John Hatties metastudie ”Synligt lärande” har fått ett stort genomslag i den svenska och internationella skoldebatten. Hattie är professor i utbildningsvetenskap vid University of Melbourne i Australien. I fokus för debatten har varit införandet av evidensbaserade och effektiva undervisningsmetoder. Så, vad säger Hatties metastudie om hemläxors relevans för elevers lärande?

Den övergripande slutsatsen är att effekten av hemläxor är positiv men låg. Men ju yngre eleverna är desto mindre är de positiva effekterna, menar Hattie. Han visar att hemläxor till och med kan ha negativa effekter på yngre elevers lärande. Däremot har de en mycket mer positiv effekt på högpresterande gymnasieelevers lärande. Läxornas effekt på elevers lärande beror alltså dels på elevers ålder, dels på elevers övriga skolprestationer.

# Hemläxors nytta inte självklar

**Läxor har generellt låg effekt på elevers lärande. Lägst effekt har läxor på unga elevers lärande och högst på redan högpresterande gymnasieelevers lärande. Rätt utformade och med formativ återkoppling kan läxor stödja elevers lärande. Men att ge läxor utan att läraren aktivt diskuterar innehållet i elevernas svar är inte en effektiv undervisningsstrategi.**

John Hatties metastudie ”Synligt lärande” har fått ett stort genomslag i den svenska och internationella skoldebatten. Hattie är professor i utbildningsvetenskap vid University of Melbourne i Australien. I fokus för debatten har varit införandet av evidensbaserade och effektiva undervisningsmetoder. Så, vad säger Hatties metastudie om hemläxors relevans för elevers lärande?

Den övergripande slutsatsen är att effekten av hemläxor är positiv men låg. Men ju yngre eleverna är desto mindre är de positiva effekterna, menar Hattie. Han visar att hemläxor till och med kan ha negativa effekter på yngre elevers lärande. Däremot har de en mycket mer positiv effekt på högpresterande gymnasieelevers lärande. Läxornas effekt på elevers lärande beror alltså dels på elevers ålder, dels på elevers övriga skolprestationer.

## Rätt utformade kan läxor stärka

Hemläxornas effekt på elevernas lärande är en komplex fråga. För det första påverkas läxornas lärandeffekt av elevernas ålder. En anledning till att de yngre elever inte klarar självständiga arbetsuppgifter, inte kan skilja mellan relevant och irrelevant information och lätt blir distraherade. För yngre barn, som möter svårigheter i samband med hemläxor, kan läxor bli en negativ påverkansfaktor eftersom misslyckandet får en negativ inverkan på deras motivation. Läxor är också en stor orsak till konflikter hemma mellan barn och vuxna.

För det andra kan föräldrars hjälp med hemläxor ha en positiv effekt på barns och ungdomars lärande. Hattie säger att föräldrars hjälp med läxor kan utveckla elevers förmåga att utvärdera sina prestationer, den förmåga som har allra högst effekt på lärandet, enligt Hattie.

## Formativ återkoppling avgörande

För det tredje har hemläxornas utformning stor betydelse. Hattie menar att ju mer öppna och ostrukturerade uppgifterna i en läxa är, desto lägre är de positiva effekterna. Tydligt avgränsade, korta och av läraren kontrollerade uppgifter där eleven får regelbunden återkoppling har större positiv effekt på elevers lärande, anser Hattie. Utifrån Hatties studie kan man konstatera att formativ återkoppling har en avgörande betydelse på hemläxornas inverkan på lärandet. Konkret innebär detta att läxor, där lärarna inte aktivt diskuterar innehållet i elevernas svar, inte är en effektiv undervisningsstrategi